

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Органъ на Културно-просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“

Брой
3 лѣ.

Год. абонаментъ 25 лѣ.
Излиза ежемесечно.

Редакция и администрация въ клуба
— Варна, ул. „6 Септемврий“ № 23.

Обявления се приематъ
по споразумѣние.

Бро
3 лѣ

Нашитѣ принципи.

Мнозина сж още ония, които отдаватъ политико-партизанска подкладка на нашата организация, ако и не веднажъ да сме изявили, че нѣмаме нищо общо съ никоя отъ политическитѣ партии. Ние, въ действителностъ, сме партизани, но партизани за осъществление на една опредѣлена идея, относяща се до икономическото и културно повдигане на родния ни градъ, и до управлението на стопанската община. Ние не желаемъ нашата община да бжде прицелна точка на политическитѣ партии, имѣющи съвсемъ друга цель противна една на друга. Стопанската община въ ржцетѣ на политическа партия, която и да е тя, служи като етапъ на съпартизанитѣ за вербувание гражданството въ тѣхна страна и печеление законодателнитѣ избори. За това ние въ общината и общинскитѣ работи не виждаме коренни жители на града, нито даже некореннитѣ, но добри и преданни на интереса на града граждани, ако тѣ не сж тѣхни политически съмишленици.

Идете въ общината, или където щете, гдето се върши общинска работа, и вие ще се поставите предъ дилемата: това варненска община ли е или се намираме въ нѣкой чуждъ градъ, гдето не се мѣркатъ почти никакви служители — варненски кореняци.

Нашата организация ратува именно противъ тоя порядъкъ. Споредъ нея всички варненски граждани, отъ която и да е партия, отъ която и да е народност, трѣбва еднакво да се третира, стига само да иматъ преуспяването и благосъстоянието на града по горе отъ личнитѣ и егоистични партизански цели. Нашата организация е убедена, че никой съставъ на общината или на управата, произхождаща отъ която и да е партия политическа, не може беззаконно и всецѣло да се предаде на интереса на града при най-голѣмо даже желание и най-голѣма „вложена амбиция“, тъй като жизненитѣ интереси на града често пжти се сблъскватъ съ ония на партията имъ, та неволно, може би, ще имъ се наложи отъ съпартизанитѣ често да се отклоняватъ отъ истинскитѣ интереси на града. За това варненския

коренякъ не може и не бива да бжде подъ знамето на която и да е политическа партия, щомъ се касае до стопанската ни община. Всички ония, които биха се постарали да отклонятъ организацията ни отъ тая нейна права цель, тя ще умѣе какъ да постигне съ тѣхъ.

Варненския корененъ жител мисли, че стопанството, ни като автономенъ институтъ, трѣбва да влезе въ ржцетѣ на кореннитѣ жители, безъ огледъ на политическа принадлежностъ и народностъ, обаче, тѣ трѣбва да сж съблекли мантията на партията си и да облекатъ мантията на истинския коренякъ, имѣющъ преди всичко интереса на родния си кжтъ.

Ние не сме чуждогонци, нито сме противъ кой да е варненски гражданинъ да влезе въ състава на управляющитѣ сждинитѣ на стопанството ни, ако ще даже да е вчерашенъ „пришелецъ“, стига само той да докаже, че въ действителностъ е преданъ на интереситѣ на града гражданинъ и е избранъ не като представителъ и защитникъ на интереситѣ на известна политическа партия, а като такъвъ на варненски коренякъ: *неутраленъ отъ политическитѣ страсти имѣющъ за цель само доброто на града.* Организацията ни е открита за всички „добри граждани“, билъ той корененъ жител или „пришелецъ“, когото „сждбата е настанила тукъ“, стига само да споделя искрено принципитѣ ѝ, за които ние смѣло и самоотвержено ратуваме. Ние питаеме гордо чувство, че нашитѣ принципи благоприятно се приематъ отъ всички добри и разсждливи наши съграждани, защото ежедневно нашитѣ редове се сжжтватъ съ нови, млади и жизнеспособни членове, въодушевени отъ идеята и принципитѣ на организацията ни, съ които сж увѣрени, че ще бждатъ много по-полезни на стопанската ни община, отъ колкото съ принципитѣ на политико-партизански егоизмъ и сепаратизмъ,

М. Н.

За подобренieto на Варна

Всички викатъ, всички или почти всички се напргатъ да допринесатъ по една мисль къмъ закъснѣлото въздигане на града ни; крѣщи рѣз-

ко и неговия неприветливъ днесъ изгледъ за уредба... тъй крѣщи, че се чува дори вънъ отъ предѣлитѣ на царството. Това не прекъсва да е така отъ редъ години, но всичко съществено въ цельта на тия викове си остава заглушено въ крѣсцитѣ... Мъглата, която покрива светлия лжъ не мрѣва; изведраването си остава мечта, блень... Проекти и добри желаниа не сж липсвали; общински заседания, специално по въпроса, граждански събрания, по починъ на солидни граждани и добри обществени институти многократно се редиха, но всичко се е свършвало тъй, както е започвало: думи, думи и добри желаниа. Колесницата, която ще ни донесе приказни цѣвѣта за празничния наметъ на Варна, стои неподвижна, разсѣхнала, дори прогнила...

Наистина, неможе да се рече, какво нищо не е направено. Има много започнати работи отъ нѣкои по-смѣли и дѣловити общинари въ близкото минало, но едни отъ тѣхъ сж останали недовършени, други до като се довършатъ, излизатъ погрѣшни, закъснѣли времето си, необмислени далновидно, безцелни за бждащето. Често нѣкои мероприятия сж започнати прибрзано, наопаки, въ обратна насока, само да се рече: тукъ сме — творимъ! Следъ късо време безсмислицата проличава.

Избѣгваме да конкретизираме мисльта си, за да бждемъ по-кратки. По тия домашни въпроси за съвременни варненци изненада нѣма. Но сѣ пакъ пжтьомъ ще посочимъ на нѣкои.

Въ последно време завилнѣла е нова епидемия за строежи и паважи. Пауперизма се шири въ града злочно; въ покрайнинитѣ сж се заселили законно и незаконно хиляди гладни семейства, — общината се обърнала на дрипелъ, раздърпанъ за помощи въ пари, лекарства, гориво и пр. и пр.; края на хроническия гладъ не се вижда, а общинската управа замислила да строи съ чужди пари при дългове до шия, две махленски топли бани за петъ милиона лева, за работницитѣ, за ония хиляди работници, които нѣматъ нито риза на гърба си, нито обуца на краката си... Този проектъ бѣ на предшествующата комунистична управа, и тѣмъ се подпада такъвъ тенденциозенъ жестъ, но и тѣ не бързаха, значи, бѣха по-предпазливи, по-съобразителни.

Не е лошо да се гради, макаръ каквото и да е, но да се гради най-необходимото, и то — когато има съ какво.

При недосвършена канализация, недосвършенъ театръ и много още недосвършени и належащи за започване работи, общината ни на бърза ржка реши и почна неотдавна да строи буфетъ въ морската градина за 2—3 милиона лева, при старъ такъвъ, който ни служи до сега и можеше да служи още съ единъ ремонтъ до изграждане концесионенъ такъвъ, безъ какъвто не може да напредва курортна Варна. Но, не! И тукъ трѣбва да се създаде едно недоносче, една втора зала „Съединение“ съ цѣла серия предназначения.

— „Запжнала се планината да ражда и родила една мишка“, казва народната поговорка.

Концесията за 30 милиона лева

Казино — буфетъ за нуждитѣ на глантни гости изъ цѣлия свѣтъ, които ще изсипватъ своето злато въ Варна кржгла година, се измѣсти отъ тримилionна ориенталска постройка злѣтна празнична мѣстна публична Варненския жител се нуждае отъ поминѣкъ, а не отъ развлечения.

Такъвъ безславенъ паметникъ и убоги схващания имаме въ централната градина.

Но... Неволно ви хрумва на умъ народната мъдростъ, която е отсѣкъ преди въкове, кога се близатъ притѣ... Право, често това схващане не е оправдано, но и много пж наблюдателятъ го налита подобна мисль при дадени, очебиющи, прбързани проявления отъ отговорна мѣста. Мислителтъ казва:

— „Когато въ една страна си и губятъ авторитета законитѣ и представителитѣ на властѣта, всичко трѣва наопаки. Такава загуба е погълъма отъ изгубена война“.

Въ Кюстенджа (Романия) общината, при много тежки условия, създа обширна площъ за смѣтка на море за паркъ и китно казино, посрествомъ една вълноломна стена пълнежъ отъ пѣсѣка на морското дѣно. А нашата въ Варна, при естествено, сравнително тихъ зали, разрушава гиздавия ни паркъ, създа въ цѣло едно полустолѣтие упоритъ трудъ и голѣми бюджетпѣра, за да щрѣкне предъ очи една архитектурно недоносче... Едно ло кжтче предъ самия входъ на градината, което ви поразяваше своята природна изящностъ и възшения вкусъ на своя създателъ, унищожи съ единъ замахъ, догистимъ преди въкове. Цѣвѣната китина, — една отъ първитѣ въ пар — художественитѣ фигури, борове, всичко онова, което дишаше тукъ поезия и благоухание паднаха по жестокия ударъ на секирата, чуки, копача...

Късно е, но не е голѣмъ грѣхъ, ако допълнимъ мисльта си по-кратко:

— Дали не би било по-целесъобразно, ако толкозъ е необходимо новъ буфетъ — да се комбинира да се слѣбше съ новото продължение на банитѣ, като тѣхна представка, въ пространството между тѣхъ и брѣга, съ предназначение доле за едни цели, а горе, на вото на брѣга — за други? Тѣй ставенъ буфетъ би билъ съ две лица на два фронта: къмъ морето съ ширни тераси, които биха се пстрѣли дори до надъ банитѣ, и къ градината съ лице предъ естествена площъ съ кичеститѣ дървета подъ които до сега публиката си чиваше и закушваше. На това чѣмѣсто новото здание би говорило много само за себе си, като възтителна нова творба, оригинал, елегантна, ценна придобивка; нѣше и да се натиска тъй и задушглавния входъ на градината, а и съществующата до сега природна, майна приветливостъ на този входъ и за напредъ щѣше да гали приятелю погледа на посетителя. Не съмъхитектъ, но мисля, че тѣй построения буфетъ щѣше да бжде оправданъ. Гостѣтъ — зритель би сладилъ погледа си съ нѣщо фрично, както отъ морето, тъй и сушата, особено вечерно време

лно осветление. Би разказвал той своя роден край за виденото и реживно на изток, въ България, фантастично качалия на въздуха пространството кокетен, приказен дворец.

И. М. Д-в.

рхим. Иннокентий.

Копирнитъ книги на Варненската българска община.

(1868 — 1876 год.) (8)

Копията от писмата на стр. 180 до 202 не съдържат нищо важно съществено.

На стр. 203 е поместено копие от писмото с дата 23.1.1869 год. от Бърно и Сички Комшии въ Курджукъ. Като интересно по съдържание привеждаме го изцѣло.

„Знайтъ добръ: че, отъ Цареградското общество имаме емиръ (заповедъ) да сторимъ менъ обичайнитъ, които сж вѣдни и на вѣратъ и на аркій законъ. Тѣ обичай сж: Боба акъ, убуца да ся зематъ и даватъ ва отсега натакъ е запрето и ясакъ, който би да стори отсега престъпи закона, ще ся никажи и сжди по новѣте църковни закони. Прочее ся умолявате да привикате омшійтъ, на които да кажетъ: че напредъ тва е възбранено и който и дерзналъ да земе и да даде явно ли сришно, да знайтъ ще ся сжди о Църковни-ты и Царски-ты закони. Само за бащата и майката е вободно да ся даде а на други не-ва воля“.

Копията на писмата помѣстени на стр. 204 до 213 не съдържат нищо важно и съществено.

На стр. 214 се съдържа копие от писмото, безъ дата, отправено въ Ортакъ, безъ адресъ, само съ обѣщение, което привеждаме изцѣло.

„Ваше Высокопрѣосвященство Народнейшы Пастырь!“

Съ неописана радостъ приехме Вашыты благословителны двѣ писма отъ 28-ый престаналаго м. и г. и 9-ый того м. с. г. въ тѣхъ писаны-ты Вы добръ и точно проумѣхте. Въ отговоръ, Вы казавыте че, по нѣкъ особено нашъ-тъ Епархія до край рѣшението на Народный ны въпросъ, ще постоянствова въ сѣкъ лучай, както е слѣдвала и до сега“.

„Пастырие! Вы е стѣ днескъ народны-ты поборници, Вы е стѣ, които ще въздигны-ты и устроиты Българскъ-тъ независимъ Иерархія. Заы ще укичи съ Вѣнцы народ-и-тъ ны църковнъ исторія. — За-ради туй Вы покорно и смиренно поимъ дѣйствуйте постоянно, не-дѣйты пропуцъ днешній случай и обстоятелство“.

„Увѣрены че, не ще ны оставите и лишавате отъ честиты си благословѣній, бржаме да Вы предвари-телно благодаримъ“.

Копията от писмата помѣстени на стр. 215 — 222 не съдържат нищо важно и съществено.

(Слѣдва).

Стопански мѣроприятия за повдигане търговията въ Варна.

На 12 Май т. г., г-нъ Борисъ Т. Килифарски, секретаръ на мѣстното Търговско Д-во, въ салона на Варн. Търг. Индустриална Камара, чете рефератъ на тема: „Стопански мѣроприятия за повдигане търговията на гр. Варна“. Интересътъ, който възбуди темата, привлече доста отбрана публика изъ сръдята на търговското съсловие. Референтътъ, следъ като разгледа обстойно причинитъ, които, следъ свѣтовната война, въздействуваха върху благосъстоянието на града, съ изгубване първенството въ търговско отношение, се спре върху „лѣтовната политика“ на града, която се прокарва отъ известни стопански сръди. Той критикува тая политика и намира, че тя е погрѣшна. Той признава, че курортътъ — „лѣтовницето“ — носи облаги на града, обаче, намира, че

той трѣбва по естественъ, нормаленъ пѣтъ да се развива, а не да поглъща изключително всичкитъ грижи на тая стопанска сръда, вследствие на което занемарява грижитъ си за стопанското повдигане на Варна, което е нейнъ по-прякъ дългъ. Само съ думи не се върши нищо, а трѣбва дѣла, а тия дѣла не се виждатъ.

Противно на твърдението на мнозина, че стопанската кауза на Варна, безъ Добруджа е пропаднала, референтътъ счита, че благодарение на своето географическо разположение, по пѣтя на стопанската еволюция, нашия градъ може да си създаде по блѣсково търговско бъдеще отъ миналото. Счита, че стопанската политика, целяща повдигането благосъстоянието на града, трѣбва да има предвидъ два основни фактори, които сж отъ рѣшающе значение за сждбата на Варна, а именно:

1. Привличане на износния български дунавски трафикъ презъ Русе за Варна и

2. Отклонение на частъ отъ износния дунавски трафикъ на централно европейскитъ страни презъ Русе за Варна.

Референтътъ разви подробния стопански планъ за горнитъ мѣроприятия, като засѣгна желѣзопѣжитъ тарифи, свободния портъ въ Варна, съ необходимитъ технически нововъведения и пр. Подробно се спрѣ на износния трафикъ на зърненитъ храни, който трѣбва да минава презъ Варна, а не, както до сега голѣма частъ отъ него е насочена къмъ Браила.

Накрай спомена, че целта му да изнесе тѣзи стопански перспективи е да докаже, че стопанската кауза на Варна не пропаднала, а напротивъ, тя блескаво ѝ предстои. Да не си правимъ илюзия и строимъ въздушни кули, а трѣбва да разберемъ, че голѣмитъ облаги, които Варна би извлѣкла отъ курорта сж малки прашинки, въ сравнение съ огромнитъ придобивки, които ще донесатъ казанитъ стопански мѣроприятия за Варна.

Присъствуващитъ изслушаха съ голѣмо внимание интересния рефератъ — злѣбодневния въпросъ — и му благодариха за даденитъ освѣтления по тая жизненъ за града ни въпросъ. Думитъ на референтъ, критиката на „лѣтовната политика“, бѣха съкрушителни, къмъ които ние напълно се присъединяваме и подчертаваме дебело, че „лѣтовната политика“ на нѣкоя стопанска сръда, като изключителна мѣрка за повдигане на града, и изоставянето „стопанската политика“ на други сръди, е погрѣшна и трѣбва да се корегира за благо на цѣлото гражданство, което държи смѣтка за дѣлата на всички.

М-ковъ

Общински служители.

Оплаквания има много отъ гражданитъ противъ нѣкои отъ общинскитъ служители, че сж били много невежливи, неприветливи въ общинскитъ си къмъ тѣхъ. Трѣбва да се знае, че общинския служител, трѣбва да услужва на гражданитъ съ готовност, да ги посреща вежливо и приветливо, а не да се обръща къмъ тѣхъ високомерно и небрежно. Добрия маниеръ трѣбва да придружава тия служители, защото той е една предразполагающа сила, която привлича къмъ себе си всѣко сръдце. Нека гражданина, като влезе въ своя стопански домъ да се чувствува, че е у себе си, че ще се посрещне невисокомерно, невнимателно, а съ подбавяща вежливостъ и готовност да се изпълни молбата му. Обръщаме внимание на общинската управа да нареди, щото тая непристойна привычка да престане, на всѣки служител да се внуши, че той не може всичко да върши и да се отнася съ гражданина както ще. Ние отдаваме това некрасиво поведение на тия служители на факта, че тѣ иматъ задъ гърба си нѣкой високопоставенъ

партизанинъ или е самъ партизанинъ, съ мисълта, че е неприкосновенъ. Суровостта е тѣхно качество, по това произлиза отъ немарливостъ и небрежностъ къмъ себе си и къмъ гражданитъ. Не липса на възпитание ли е това, или по природна суровостъ? — Нека всѣки отговори на тоя въпросъ. Ние сждимъ по *внѣшното положение*, което става истинско мѣчение за гражданина, който има сношение съ тия общински служители. Неоднократно сме писали за грубостта на нѣкои служители къмъ гражданитъ, но внимание не се е обрънало отъ тамъ, отдето трѣбва. Само тая грубостъ, невежливостъ къмъ гражданитъ ли е? — Не. Тя се проявява и къмъ *общински съветници*. Извѣстно е, че общинския съветникъ е представителъ на гражданството, а щомъ общ. служителъ го оскрѣбва, нагрубва, то тая обида и грубостъ се отправя къмъ цѣлото гражданство. Цѣлия общ. съветъ, отъ колегиалностъ, трѣбвало би да възстане противъ тоя общински служител, и да иска неговото премахване, защото ще дава на други служители примеръ, ако остане ненаказанъ. Не може да се покровителствува подобенъ неприветливъ служител, макаръ и да е партизанинъ, защото ще се всѣ разпущнатостъ, нравственна поквара между служителитъ. Ето защо общинската управа трѣбва да вземе бързи мѣрки да се прекрати тая непристойна обноска на тия общински служители. Мислимъ, че тя нѣма да допусне мисълта, че това е „дребно“ нѣщо. Действително, допускането на подобна мисълъ зависи отъ понятието за чистата нравственостъ, основа на вежливостъ и учтивостъ, и отъ понятието за честъ. Всѣки гражданинъ, билъ той корененъ жител или пришелецъ, „когото сждба та е настанила тука“, има право да иска, щото общинския служител да бжде приветливъ, вежливъ къмъ него. Това е *задължение* на общин. служителъ. Питаме, колко коренни жители има въ тая община? Почти никакви. Влизашъ въ своя домъ, но други разполагатъ и се обръщатъ къмъ тебе небрежно, невнимателно и невежливо. Злото трѣбва да се изкорени. Диагнозата е поставена: общината за кореннитъ жители.

Д-ръ Н-въ.

Л. С. Б.

Нашитъ народни дѣйци въ епохата на възрождането.

(По случай 50 годишнината отъ освобождението ни, четено въ женското д-жество „Любовъ къмъ Родината“).

На 3 мартъ или 19 февруарий българскиятъ народъ има щастието да дочака 50 годишнината отъ освобождението си. Проникнатъ съзнателно и дълбоко въ значението на това тържество, той, поради сегашното си положение, безшумно отпразднува следъ 5 вѣковното робство — $\frac{1}{2}$ вѣковната си свобода! Въ една отъ речитъ, които бѣха произнесени по случая, бѣше казано отъ руския професоръ Богаевски, че възкресението на България въ Санъ-Стефано не стана само по силата на победата, че свободата на България е била осигорена чрезъ признаването на нейната държавностъ и като държава, тя бѣше определена много по-рано, съ определѣне границата на Екзархията. Съ други думи, България е била вече подготвена, на зрѣла за тая свобода. Тукъ се явяватъ въпроси: кога се подготви тая робска страна за тая държавностъ? Кой пробуди и подготви народа, който беше обреченъ на загинаване, за тая свобода? И въ отговоръ на това неволно изпква голѣмото значение на нашитъ будители въ епохата на възрождането ни, и самотвержената дейностъ на нашитъ революционери. Именно и за тѣхъ азъ искамъ да прочета тукъ вкратце: Какво значение тѣ иматъ за насъ, какъ се работило и кой е билъ най-главния факторъ, който ги е вдъхновявалъ.

Колкото повече се вдѣлбаваме въ оскѣднитъ писменни паметници

изъ миналото ни, толкова повече се изпълваме съ благоговения, почти къмъ тогавашнитъ ни будители. Дѣйността на тия хора се характеризира съ най-възвишени народни чувства, желѣзна воля, неуклонно следване народното дѣло и голѣма любовъ къмъ отечеството. За да видимъ какъ сж се развивали събитията и какъ сж действували нашитъ будители отъ оная епоха, азъ ще проследя историята отъ самото начало на падането на Бѣлг. царство подъ турското робство. Въ 1393 год., при последния български царъ Иванъ Шишманъ, България окончателно подпадна подъ турското владичество. Победителътъ отъ самото начало се стремилъ да унищожи коренно бѣлг. власт. На всѣкъде се поставяли турски управители, турски гарнизони, а българската интелигенция — боляри, духовенство, всичко, което е било носителъ на бѣлг. държавни идеи, било унищожено по най-звѣрски начинъ. Побѣдителътъ се стараялъ да унищожи връзката съ близкото минало, да нѣма никакъвъ споменъ за него у българското население; тѣ сж опожарили царскитъ палати, а черквитъ преобрѣщали въ джамии. Въ тия ужасни времена за българския народъ Търновския патриархъ Евтимий се явява, като главенъ народенъ вождъ и съ неговото заточаване независимата българска черква е унищожена и подчинена на грѣцката Цариградска патриархия, отъ която следъ една година се изпраща единъ грѣцки митрополитъ на Търновския патриарши престолъ.

Положението на народа е било най-тежко, ето какъ го описва и историкътъ ни: „Тако човѣци въ оно време имѣяли скорбъ на скорбъ и жалостъ на жалостъ: плакали горко и жалостно по болгарское царство; тако и по свои чада матери и отци ихъ и сродници имѣяли неутѣшимое ридание и воздыхание“.

Турското робство е ощетявало материално и социално българитъ, безъ да засѣга народнитъ имъ чувства, вѣрата, книжнината и духа имъ. Това е било политическо робство, но не е било само то; съ него наедно българитъ подпадали подъ друго още по-тежко и страшно робство, това духовното, грѣцкото. Грѣцитъ, които сж добили правата надъ българитъ чрезъ коварство, подкупи и измама, се домогватъ до пълно духовно подчинение на българитъ, до затриване на самото народно съзнание. Тая тъмна епоха за българитъ бѣше дълга, непрогледна, той бавно, но сигурно умираше. Но ето, че свѣтла първата искра за подпалване на народния ни духъ! Отецъ Паисий написва своята знаменита история! (1762 г.). Тая книга е отъ твърде голѣмо значение за насъ. Явява се първа книга средъ полузаспалия народъ, забравилъ своето историческо минало и езикъ, обреченъ на претопяване въ чужда народностъ, подпаднала подъ чуждо влияние съ една дума — обречена на унищожение и загинаване. Тая е първата книга, която му открива, че той е билъ могъщъ, просвѣтенъ и свободенъ народъ! И какво е било действието на тая книга? Азъ ще се спра малко върху тоя въпросъ и за да изтъкна значението на тая малка книжка, ще кажа на кратко, какъ се е отнасяло грѣцкото духовенство къмъ поробенъ бѣлг. народъ. Грѣцитъ сж трупали тежки, непоносими за бедното население владишки данѣци, потѣпкали и българскитъ училища, бѣлг. езикъ, като се стараяли да въведатъ и въ практическия животъ, и въ черквата, и въ училищата грѣцки езикъ. Тѣ сж презирали проститъ български нрави и ги замѣствали съ грѣцки етикети и грѣцка надменностъ. Не допускали български епископи на митрополитски престоли и назначавали въ българскитъ епархии чистокръвни грѣци или погрѣчени и възпитаници на патриархията. За тѣхъ Отецъ Паисий пише: „И не радяше отнюдъ за болгарски школи и учение, но обръщаютъ все на грѣцки езикъ, за ту су остави болгари прости и неучени“. Основната идея, изложена въ историята на О. П. е да разбуди въ българ-

ският народъ съзнание на своята народност, за своя езикъ, за върата и рода си. Той съ особенна възторженост изтъква родното, националното, гордостта и силата на народа ни: „Ти, българино, не прелщайся, знай свой родъ и езикъ, и учи се по своему езику; боле естъ болгарска простота и незлобие.“

Той силно укорява ония българи, които сж измѣнили на своя народъ: „О не разумне и юроде! По что се срамиш да се наречешъ болгаринъ и не четешъ на свой езикъ и не думашъ?“

Книгата е написана на лекъ, поетиченъ езикъ, увлекателно и за това се е чела съ голѣма лювознателност. Тя е будила амбицията на българина, плѣнявала въображението му, и той се е предавалъ до забрава въ нейното учение. И така, Отецъ Паисий, както се изразява професоръ Иречикъ, — изрови изъ подъ развалинитъ българскитъ писмена и възкреси българската писменост. Историята на Отца Паисия е запазена въ ржкописи, понеже тогава е нѣмало печатници. И за да разпространи своята книга, тоя утрудоу старецъ, трѣбва сѣ градъ да търси по-събудени българи и да ги моли да препишатъ историята му: — „Прѣпишите историйцу сию да се не погубе“. Най-напредъ е отишелъ въ Котелъ при попъ Стойко, впоследствие Софроний Врачански, той я преписалъ и е турилъ на вѣчно хранение, като святиня, въ черквата „св. Петъръ и Павелъ“.

(Слѣдва)

† Херминъ Шкорпилъ

На 25 юний т. г. се навършватъ десетъ година отъ смъртта на основателя на българската археологична наука у насъ, покойния Херминъ Шкорпилъ. Неговитъ научни изследвания отначало въ областта на геологията и природознанието, а отпосле на отечествената ни археология и история, сж неограничени. Много умѣстно Арх. м. Иннокентий бѣ сравнилъ покойния съ приснопаметния народенъ труженикъ О. Паисия Хилендарски, въ надгробната си речъ. Както Паисий, тъй и другиятъ хвърлиха изобилна свѣтлина върху тъмното минало на нашата история. Частно за насъ варненци, покойниятъ сж своитъ археологични издирвания за далечното минало на нашия градъ, както и за епохата на възраждането на българщината, има неограничени заслуги.

Ето защо, считаме за повелителенъ дългъ да запознаемъ читателитъ си съ едно кратко описание на неговата биография, тъй поучителна въ всѣко едно отношение.

Покойниятъ Херминъ Шкорпилъ е роденъ въ гр. Високо Мито (Чехия), на 8 февруарий 1858 год. Първоначалното си образование е получилъ въ родния си градъ, а сръдното — въ класическата гимназия въ гр. Хрудимъ и реалката въ гр. Пардубицъ. Следъ завършването на сръдното си образование, въ 1876 г. той се записалъ студентъ въ Природоизпитателния отдѣлъ на Политехническия Институтъ въ Прага, като презъ 1878 — 1879 г. сжщевременно и за такъвъ въ Университета въ сжщия градъ. Въ 1880 г. следвалъ въ Лаипцигъ, гдето завършилъ своето висше образование. Още като студентъ той се отдалъ на научна дейностъ, като въ 1879 г. е напечаталъ първия свой наученъ трудъ върху метеоритъ въ Чехия.

Следъ завършването на своето образование, той, въпреки всички условия да остане въ отечеството си, не пожелалъ това, а се отправилъ въ току-що освободена България, която е имала голѣма нужда отъ солидни учители, които съ своитъ знания да поставятъ българското учебно дѣло на подобающата висота. Такива именни учители дойдоха у насъ отъ братска Чехия. Между първитъ отъ тѣхъ бѣ и покойниятъ Херминъ,

Той пристигналъ въ България въ 1880 г. и се установилъ въ гр. Габ-

рово за да изучи бълг. езикъ. Следъ шесть месеца билъ назначенъ за преподавателъ въ Пловдивската гимназия по естественитъ науки. Впоследствие е учителствувалъ въ сливенъ, София и Русе. Макарь естественикъ по професия, обаче той се чувствувалъ археологъ по призвание. Тукъ му е мѣстото да упоменемъ, че цѣлото семейство Шкорпилови има особна наклонност и страсть къмъ археологията — занимаването съ старини и музейното дѣло. Отъ 8-тѣ братя, петъ сж се посветили на археологията: единъ е директоръ на Пилзенския музей, другъ бѣше на Керченския (Кримъ), трети въ родния си градъ, а покойниятъ и братъ му Карелъ създадоха Варненския музей. Последнитъ двама пребродоха България на дългъ и на ширъ за изучаването на старинитъ въ нея и издадоха редица монографи, било потдѣлно, било наедно. Въ една отъ тѣхъ — „Паметници изъ Българско“, — напечатана презъ 1886 г., ясно опредѣлятъ въ увода и подбудителнитъ причини за публикуването на тѣхнитъ изследвания: „Почваме издаването на нашитъ по-нататъшни изследвания, като имаме единственото желание, щото паметницитъ изъ Българско да действуватъ: за пробуждането на почитане къмъ роднитъ старини, които се непосредствени свидетели на народната история и народното сжществуване...“

Въ 1904 г. покойниятъ идва въ Варна, като преподавателъ въ мъжката гимназия. Учителствува само две години. Презъ 1906 год. той се пенсионира и всецѣло се предава на своитъ любими занятия въ областта на археологията и музейното дѣло, като обезсмърти името си съ създаването на Варненския музей, който съ своитъ богати сбирки и известностъ на цѣлия културенъ свѣтъ, е живъ паметникъ на неговата неуморима, безкористна и научна дейностъ.

Въ Варна покойниятъ намира по-щастливи условия за научна работа, отколкуто въ градоветъ гдето по-рано учителствувалъ. Тукъ заварва една среда начело на брата си Карела, която се въодушевява отъ идеята за запазване на старинитъ, поставила е начало на сбирка още въ 1888 г., а въ 1901 г. е основала и Археологическо Дружество. Тѣй основаното дружество е чувствувало необходима нужда отъ единъ вещь ржководителъ и популяризаторъ на неговитъ идеи. Такъвъ именно то намѣрило въ лицето на покойния, когото и избрало презъ 1906 г. за свой председателъ. Освободенъ вече отъ учителство, покойниятъ всецѣло се предава на музейното дѣло и книжовна дейностъ. Твърде много той е работилъ върху историята на нашия градъ. Многобройнитъ бележки, които е оставилъ, особено за презъ епохата на нашето възраждане тукъ, събирани лично отъ него отъ живитъ още дейци, красноречиво говорятъ колко много се интересувалъ за миналото на нашия градъ. Отчетитъ и Известията на Варненското Археологич. Д-во, съдържащи ценни материали за града и окржга отъ всѣкакъвъ характеръ: история, археология, география, етнография, ботаника, геология и пр., сж негова рожба.

За да популяризира идеята отъ какво голѣмо значение сж старинитъ, подвижни и неподвижни, нѣми и словесни, за миналото на нашия край, ние виждаме покойния да държи възторжени речи по градове и села въ окржга, да влиза въ тѣсно съприкосновение съ неговитъ жители и черпи отъ тѣхъ всички ония сведения, тѣй необходими за нашето минало.

Въ резултатъ на тази му усиlena дейностъ, музейнитъ сбирки постоянно растѣли и Варненскитъ Музей спечелва авторитетъ на най-голѣмъ наученъ институтъ въ Източна България.

Венецътъ на неговитъ неуморими трудове, съ които покойниятъ обезсмърти своето име, това сж дветъ най-важни ценности на Варненския музей — печата на Царъ Бориса Михаила, намѣренъ въ мѣстността „Ка-

раачъ“ и прочутата находка на златния реликвиеръ на „Джанаваръ-тепе“.

Многобройнитъ научни трудове на покойния му създадоха име на все-свѣтска известностъ. За тия му трудове, той бѣ избранъ за действителенъ членъ на Природоизпитателното Д-во въ Петроградъ, на Археологическитъ Институтъ въ Берлинъ, Римъ, Атина и Виена, на Императорското общество за история и древностъ въ Одеса, на Българския Археологически Институтъ и за почетенъ членъ на Музея въ родния му градъ Високо Мито.

Покойниятъ притежаваше редки духовни качества. Благъ, честенъ, безукоризненъ, смиренъ, скромненъ, трудолюбивъ и общителенъ съ всички обществени среди, той остави най-добри спомени на ония, които го познаваха. За голѣмо, обаче, съжаление, когато трѣбваше още да поживѣе, за да види увенчани многобройнитъ си трудове, реализирани съ постройката на единъ великолепенъ музей въ града ни и написването на пълна и подробна история на последния; той преждевременно склопи очи на 23 юний 1923 г., презъ презъ време на ржководенето на годишното събрание на Археол. Д-во, когато жестоко биде оскърбенъ, и чувствителното му сърдце, неможайки да понесе съ нищо неоправданата човѣшка злоба и завистъ, престана за винаги да тупти.

Тѣй завърши своя животъ Херминъ Шкорпилъ, апостолътъ на археологическата наука у насъ, който напусна въ младинитъ си своето отечество, засели се между насъ и посвети цѣлия си животъ за изучаването на нашето отечество, което бѣше станало и негово. Такава е сждбата на повечето честни и безукоризнени народни труженици! Изразъ на голѣмата почитъ, уважение и известностъ, съ които покойниятъ се ползуваше, бѣха проявени отъ многохилядното множество хора, което взе участие въ неговото погребение. Неговитъ тленни останки бидоха погребани при разкопкитъ на древната християнска църква на „Джанаваръ тепе“, една отъ най-очарователнитъ околности на града Варна. Въ скоро време се надѣваме да видимъ върху гроба му издигнатъ, отъ името на Археологическото и Ловното Д-ва, единъ скромненъ паметникъ на тоя неуморимъ народенъ труженикъ.

Варненски граждани! Вѣчното жилище на Хермина, който по-голѣмата частъ отъ живота си посвети за изучаването на Варна въ нейното минало, е далечъ отъ общитъ гробища. Веднѣжъ въ годината, на празника Св. Духъ, въ мѣстността гдѣто той почива отъ земнитъ си трудове, става народенъ сборъ. Не забравяйте, поне въ тоя день, когато посещавате сбора, да отдадете приличната почитъ на покойния и кажете Богъ да го прости и вѣчна му память!

С. П. И.

Фабриката „Текстиль“.

Всѣки посѣтителъ на тая фабрика остава очуденъ и доволенъ отъ голѣмата чистота, която се държи навсѣкжде, отъ хубавата обстановка, отъ безукоризнения порядъкъ, който владѣе въ работата, отъ справедливата строгостъ и надзора върху обноснитъ, нравствеността, възпитанието и живота на работничкитъ, които живѣятъ въ хигиенически помѣщения и се хранятъ съ здрава храна. Здравословното състояние на работничкитъ е отлично. Ние трѣбва да се гордѣемъ съ това първо по рода си наше, българско индустриално заведение, и да се радваме, че отъ нашата среда се изправя личността на г. Асенъ Николовъ, скромненъ, трудолюбивъ, предприемчивъ, внимателенъ, разсѣдливъ индустриалецъ, който посочва друма на индустриалното производство и който служи за наизидателенъ примеръ на други индустриалци. Ние виждаме тука, хармоничното съчетание на капитала и труда, което е плодъ на

практичността на собственика на тая образцова текстилна фабрика и на далновидността му. Редко сж такива индустриалци у насъ, които полагатъ умъ, практика, теория въ индустриалното производство. Такава похвална инициатива трѣбва да се посреща съ възторгъ, защото производството на фабриката се продава тука, което замѣства чуждото защото много безработни коренни жители намиратъ прехраната и подкрепата си, тѣй като чувството на благотворителността е силно развито въ благородната душа на г. А. Николовъ. За това трѣбва да се подкрепи съ всички законни средства това производство, а не да се преслѣдва, да се тормози, защото щѣ служимъ на чужди интереси и защото ще закопаемъ пласиранитъ милиони за индустрията. Това производство е наше, българско, и трѣбва да го поощримъ, да го улеснимъ безъ огледъ на личности. Не трѣбва да се отнасяме къмъ него съ лични чувства, а съ разумъ. Всѣко неразумно действие зловреди и напакостъ ва името и кредита на страната ни.

Ж.

Варненски музей

Постжпления презъ м. май. Отъ Варна: Юрд. Димитровъ — мѣдна монета Д. Атанасовъ — фрагментъ отъ трикийски конникъ; К. Бѣчваровъ — монети (Ал. Северъ, Филипъ Римски и друга римска) всички бронзови сл. Хр., малка пиринчена иконичка св. Богородица и апостолитъ; глинена статуйка; Окр. учил. инспектор — парче отъ пейката на параход „Радецки“, на която седѣлъ Хр. Бѣтевъ, преди слизането му въ Козлудуй; Г. С. Гудевъ — три картини изъ българската история; Ст. Войниковъ — бронзова монета „Diva faustina“ Петъръ Тодоровъ — пиринчено кръстче и монета Одесусъ; Б. Д. Тодоровъ — кръстче отъ смолно вещество; Н. Никулиевъ — Начална грматика, печатана Болградъ; Прокрорския паркетъ — 350 книжни рули Корбонцевъ; надгробни плочи, разни мраморни фрагменти отъ разкопки въ града. Отъ с. Ауджи де (Провадийско): бронзова монета Им. Гордианъ (Анхилеска); Желѣзъ Мтевъ — три бронзови монети (трикийски пр. Хр.). Отъ с. Козлудуй: Деспа Павлова — сѣрменъ кола съ павти, чорапи и престилка; Зл. Ст. Атанасови — две металич. гривни Н. Ингилизова — престилка, поя и елечко, носия въ село Хаджила (Тулчанско); П. Иванова — павт огърлица, риза и рокля; Свещ. Д. Савовъ — сукманъ, гривна и разни книги; Р. Николова — павти; Ст. Дегановъ — книги преди освобождението; Ат. Д. Стефанова — гризани седефени павти; Т. Добрева — рокля; К. Петрова — коженъ коланъ и металически украшения и чорапи; Д. Димова — престилка и чорапи; Отъ с. Николаевка: Д. Гачева — престилка; Ат. Цвѣткова — сжщо; Д. Кондова — сжщо; Р. Радева — металическа гривна и престилка; Иванова — рокля; Т. Добрева — сжщо; Сл. Добрева — престилка, стара и на и мѣрка за барутъ; Т. Иванова — метал. гривна; М. Филипова — кожанъ коланъ съ металически украшения; П. Енюва — метал. гривна; М. Александрова — метал. гривна др. ж. украшения; Ж. Петрова — украшение за коса и гривна; Ел. Телиева — подбрадникъ съ турски монети и обичи; Ст. Иванова — украшения отъ синци; Юр. Демирова — метал. гривна; М. Константинова — сжщо и др. украшения; К. Георгиев — мѣдни гривни; Д. Стоянова — женски украшения и престилка; Калчева — метал. гривна; Д. Атанасова — украшения и престилка; Петрова — металич. прѣстенъ; П. сева — престилка, подбрадници гривни; Я. Желѣзкова — икона престилка; В. Атанасова — икона; К. Куртева — икона; Юр. Стоева — икона; К. Н. Чернаева — икона среб. украшения; Д. Енчева — престилка и икона; П. Парушева — икона; Ив. Георговъ — медалионъ съ християнски изображения; К. Куцаровъ — монета

м.п. Гордианъ (Анхилеска); Свещ. п. Илиевъ — 12 разни монети; Петрова — светче; Д. Шиковъ — тиги (Христоитя и св. пѣсни); Н. ернаевъ — два стари пшкови; Ст. танасова — елече. *Отъ с. Кара Хюмъ*: Хрисула Димитрова — павти; аля Яцова — сжщо; Цона Димитова — металически гривни и тепеикъ; М. Петрова — женски украшения и тепеликъ; М. Павлова — прегилка. *Отъ с. Таптъжъ* — М. Георгиева — сукманъ и поясъ; В. Атаасовъ — наботка, съ монограмъ на риста най-старъ видъ; Д. Хр. Гивевъ — амонитъ.

Хроника

Бѣседы въ клуба на К. Пр. Ик. -во „Варненски Кореняк“ се държата: на 13 май, въ 10 ч. пр. об. г. Антоновъ, агрономъ, за „Лозарството и Бубарството“. Той развива на единъ разбранъ езикъ и ного нагледно представи отглеждането на лозовата прѣчка и на убийтъ.

На 20 май държа бѣседа г. Д-ръ Ордановъ, по случай празника на детето, за отглеждането на новороденото дете. Представи той разликата въ организма на възрастнѣ овѣкъ и тоя на новороденото дете. Овори за отглеждането на детето. Иа две бѣседы бѣха изслушани отъ ристжествуващитъ съ внимание и сьроводени бѣха отъ ржкоплѣскание. Ихме дали по-обширни извадки отъ а бѣседы, но мѣстото не ни позволява.

Съобщаваме, че бѣседитъ въ луба се прекратяватъ за сега. Ще ъобщимъ допълнително кога ще очнатъ.

Похвална инициатива е взео К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“, като е поканило г. инж. хикъ Дучевски съ свѣтливи картини а държи сказка върху болеститъ и еприяелитъ на лозята и овощнитъ ѣрвета и най-новитъ средства за орба противъ тѣхъ. Нагледно, съ аученъ филмъ, г. Дучевски показва а 23 май въ „Ученическото кино“, ѣ присжтствието на многобройни пушатели развитието на болеститъ тѣхното лекуване. Присжтствуюдитъ останаха много благодарни отъ ая дадени отъ г-нъ Дучевски освѣления.

Празникътъ на дѣтето — 0 май т. г. — се отпразднува тържествено. Къмъ 10 ч. се отслужилебенъ и се освѣтиха знамената а Търговската Академия и на Търѣвското училище. Следъ молебена маше манифестация на всички ученици и ученички съ военната музика о приморската градина. Следъ оѣдъ къмъ 5 ч. сжщо имаше маниестация на малкитъ деца, съ малки амена на детето, возени на десетъ атомобили съ военната музика. Тоя раздникъ има голѣмо значение за ѣзпитанието на децата, което трѣба да имъ се даде въ дома и училището.

Углавното дѣло Д-ръ Мининъ — Тодоровъ се разгледа отъ арн. Окр. Сждъ на 19 и 20 май. ѣвиняемитъ не се признаха за ѣвинни въ опитъ да убиятъ Д-ръ Минина *предумишлено*. Тѣхнитъ покания не бѣха задоволителни, не бѣа добре съшити. Разкрититъ данни ѣворѣха противъ тѣхъ. За „нравѣния ликъ“ на г. Глебъ Тодоровъ риведоха се много свидетели, които ѣворѣха, че билъ честенъ, порядѣнъ, че имали добро мнение за неъ. Единъ отъ свидетелитъ — тукаленъ жителъ — познавалъ ѣвиняния още отъ Одеса, Русия, но ние аемъ, че тоя свидетель никога не билъ въ Одеса. Прокурорътъ мноъ обективно разви речта си. Заѣтата на ѣвиняемитъ изпълниха тоя дѣлгъ, като адвокати, както и ѣжитникътъ на гражданския искъ, ѣто приложи писменни доказателѣва (Руски вестникъ, изд. въ Одесса) и „нравѣния ликъ“ на Глебъ Тодоровъ. Окр. Сждъ издаде присжда, ѣ която осжди Глебъ Тодоровъ на

15 год. строгъ тъмниченъ затворъ, а Купель — на 10 год.

Скрѣбна вестъ. На 27 май т. г. се помина варненския корененъ жителъ Стати Ивановъ, който бѣ редовенъ членъ на Д-вото ни. Изказваме нашитъ искрени съболезнования на опечаленото семейство. Опѣлото се извърши на 28 май, 5 ч. сл. пл. Миръ на духа му!

Стопанската община обявява, че комисарството по прехраната за напредъ ще издава продоволствени карти на семействата съ годишенъ доходъ подъ 60,000 лв., безъ да изисква бележки отъ град. агенти, за купувание дървени вжглища отъ склада задъ пожарната команда.

Секретарската длѣжностъ въ стопанската община е вакантна. Има юристи, зап. офицери, които достойно ще изпълнятъ тая длѣжностъ, но стопанскитъ сръди не ги харесватъ, защото трѣбва да иматъ партизанска диплома, т. е. да подадатъ декларация. Зап. офицеръ не може да се унизи. Той е безпартиенъ и не може съ една декларация да си продаде независимостта. „Благонамеренитъ“ стопански сръди трѣбва да престанатъ съ тая партизанщина и да искатъ да купуватъ съ декларация безпартийни граждани.

Малко почитъ. При разкопаването за канализация въ града се откриватъ гробове. Коститъ на покойнитъ се разхвърлятъ. Това е и грѣхота и срамота. Такива се виждатъ до площада „Екз. Иосифъ“. Добре е да се прибератъ тамъ, гдето имъ е мѣстото. Това е длѣжностъ на респективнитъ власти — общинскитъ. Какво ли ще кажатъ чужденцитъ, като виждатъ тия кости по улицитъ? Това не е културностъ.

„Некултурността“ около съборната църква още сжществува. Писали бѣхме, щото църковното настоятелство да се разпореда да се събиратъ тия камачета, които се изкъртили отъ мѣстото си, тѣй като пречатъ на свободното движение и може проходящия да получи нѣкое навѣхване на крака си. Обаче „некултурността“ е по-приятна и понашенска. Ония, които сж нагърбили да заличатъ некултурността на града, нека се заематъ да премахнатъ тая „некултурностъ“ около Съборната църква, всрѣдъ лѣтовния градъ. Дано бждемъ поне отъ тѣхъ чути.

Оплаквания има отъ много лозари, въ м. „Сотира“, че 7-8 крави сж пасяли изъ лозята. Тая паша трѣбва да е ограничена и собственитъ трѣбва да даде гаранция за вреди и загуби, които би сж причинили отъ добитъка. Вѣрваме, че общинскитъ стопани сж изпълнили своя дѣлгъ въ случая.

Денътъ на просѣтата — Св. Кирилъ и Методи, се отпразднува тържествено отъ всички ученици, ученички и цѣлото гражданство, като се извърши молебенъ на съборния площадъ, въ присжтствието на официалнитъ власти и множество народъ. Презъ деня нѣмаше никакви увеселения, както обикновенно ставаха всѣка година.

Около народнитъ училища се навѣртватъ разни продавачи на гевреци, сладкиши и сега на *сладоледъ*. Мислимъ, че продаването на тия нѣща следва да се забрани, защото не е въ интереса на самата хигиена, на здравословното състояние на децата. Получаватъ разстройство на стомаха и разни болести, а най-паче безпокойствие се причинява на родителитъ ежедневно да отдѣлятъ по 2-3 лева за тая целъ. И другъ пжтъ сме обрѣщали вниманието на училищното настоятелство по това, но вижда се последното да е заето съ *по-други работи*.

Поздравяваме сърдечно управляващитъ фактори на Бѣлг. Т. Пар. Д-во съ увеличение на своитъ транспортни единици съ две още: „Бургасъ“ и „Евдокия“. Нека бѣлгарското знаме, олицетворяюще нашата търговия, се разѣва по далечни морета и стане звено на международната търговия.

Общински имоти има, които сж пренебрегнати. Единъ отъ тѣя е зданието, въ което се помѣщава тел. пощ. управление и което отвѣнъ представлява едно напустнато здание. Не е боядисано отвѣнъ, задната частъ, гдето има джамлѣкъ, представлява развалини: изпочупени джамове, рамки, които отъ години състоятъ непоправени. Чие задѣлжене е да се поправятъ тия повреди, не знаемъ. Ние констатираме само факта, че има общински имоти, оставени на произвола на рушението.

Велико тържество. На 27 май пр. об. се извърши тържествено освещаването на корабостроителницата и Дока, въ присжтствието на Н. В. Царя, официалнитъ власти, консулското тѣло и поканени гости. Обрядътъ се извърши отъ Н. В. Пресвещенство г. г. Симеонъ, при участието на църковния хоръ на г. Ал. Кръстевъ. Следъ обряда Н. В. Пресвещенство държа кратка по случая речъ и благослови тоя важно предприятие за благо на гр. Варна. Председателътъ на упр. съветъ на Парах. Д-во г. П. Кирчевъ благодарилъ на Н. В. Царя и на присжтствующитъ за участието имъ въ тържеството. Н. В. Царьтъ отговори съ една хубава по случая речъ, като между другото каза: „Откриването на дока и фабриката при него е едно важно събитие не само за Бѣлгария, но и за Черно море. Развивайки се главно съ огледъ къмъ морето, тоя предприятие ще даде повече животъ на гр. Варна и на пристанището ѣ, като открие тукъ ново поле за работа и творчество; то е една придобивка на индустриалния животъ на страната. Поздравявамъ сърдечно Акц. д-во и всички инициатори и участници въ предприятието и пожелавамъ ползотворна дейностъ“. Речта на Н. В. Царя бѣ изпратена съ ура. Следъ това имаше закуска.

Питае общинската управа: какво стана съ анкетата извършена отъ комисията — общински съветници, назначена отъ общ. съветъ, по сметки на тоя „дѣнъ“ *институтъ на прехраната*, който служи за прехрана на много лица — партизани, получаващи голѣми пенсии и надница по 150-200 лв? — Нѣма ли да види свѣтлина тоя докладъ, като се изпрати на г. Прокурора, който да се позанимае съ него и да намѣри виновнитъ лица по неоправдание на толкова и толкова грѣшни левове? Длѣжностъ е на надлежното общинско лице да не забавя изпращането на доклада по принадлежностъ, защото гражданството би направило неласкаво заключение за него. Нека правосъдието си каже думата и неоправданитъ суми да влезатъ въ общинската каса. Нали се полага усърдие за събиране общинското разпиляно богатство?!

Много граждани се оплакватъ, че градската управа събира канална такса отъ тѣхъ безъ да иматъ каналъ, съединенъ съ общинския. Тоя оплаквание е справедливо и законно и покровителствува се отъ закона. Извѣстно е, че, по чл. 89 п. 14 отъ З. Г. О. и чл. 87 отъ З. за Б., канална такса се събира за *услугата*, която общината прави на граждани. Общ. управа, следователно, нѣма право да събира таксата отъ граждани, които нѣматъ прокаранъ каналъ на своето здание, макаръ и улицата да е канализирана. Това е законътъ. Върховниятъ Административенъ Сждъ, съ рѣшение № 32 отъ 29 Януарий 1927 г. е далъ окончателно разрѣшение на тоя въпросъ и общ. управа нѣма право да събира подобна такса. Ония граждани, които сж платили подобна такса, иматъ право да поискатъ сумата обратно.

Помощъ за пострадалитъ отъ землетресението, мѣстнитъ адвокати внесоха на гражданския комитетъ сумата 10,000 лева, а като помощъ на колежитъ си адвокати въ Пловдивъ, които временно сж останали безъ работа, внесоха сжщо 10,000 л. Тоя жестъ на г. г. адвокатитъ е високо челоѣколюбивъ и заслужава похвала.

Общинската управа следва да издаде заповѣдъ за нормиране ценитъ на предметитъ отъ първа необходимостъ: месо, млѣко, зеленчукъ и пр. Види се въ столичната градска община има „по-опитни и по-смели“ управници, които пазятъ интереситъ на гражданитъ, защото тамъ вече има издадена подобна заповѣдъ отдавна.

Несправедливостъ. Бездомницитъ — коренни жители отъ ул. Радина, Лозарска, Саидова и др. сж онеправдани, защото тѣ трѣбваше да получатъ първа категория мѣсто, да се предпочитатъ предъ всички други бездомници, които нѣматъ никакви мѣста. На едни се дадоха добри мѣста, а на други — съвсемъ не, като имъ дадоха мѣста отъ други категории. Има още градски мѣста праздни отъ първа категория, които трѣбваше да се дадатъ на тия коренни жители, чиито кжща и мѣста сж изцѣло отчуждени. На тия бездомници, а не на ония, които нѣматъ никакви мѣста, трѣбва да се дадатъ най-добритъ мѣста. Какви сж съображенията на „благонамѣренитъ“ и „опитнитъ“ стопански сръди да решатъ тоя въпросъ по тѣхно лично схващание, ние не знаемъ, но знаемъ, че има становище, какво да се дава предпочитание и преимущество на бездомници, чиито кжща и мѣста се отчуждатъ изцѣло за общественна полза. Понеже допустната е тая грѣшка и справедливостта изисква, щото съветътъ да удовлетвори исканието на тия бездомници — коренни жители, които сж онеправдани.

Вземанието си общината за единъ см. мѣсто търси веднага, като дава тридневенъ срокъ, а даванията си отлага. Това е несправедливо.

Все стрижено! Въпреки рѣшението на общинския съветъ за непринудителното вземание стойността на театралнитъ марки, т. е. залепване на тия марки върху документи принудително, въпреки тоя решение, казваме, общинската управа все продължава *своята лъжлива политика за принудителностъ* на театралнитъ марки, особено при изплащане на предприемачитъ, на гражданитъ, на които се плаща стойността на отчужденитъ *марки* оило за парцелъ, било за улица. На единъ предприемачъ сж удържали 4500 л. за театрални марки, на другъ гражданинъ 100 л., на трети — 50 л. иначе не се плащало.

До кога тоя противозаконно, неправомѣрно действие на общинската управа ще продължи? Нѣма ли *общински съветъ*, който да търси смѣтка отъ управата за неизпълнение на неговото решение? Нѣма ли *доблестни съветници* да защитатъ интереситъ на гражданитъ, които сж ги поставили тамъ да се грижатъ за тѣхъ? Търпението нѣма ли да се изчерпи?

Партизанщината въ общинската управа играе голѣма роля. Тя е всесилна. Никакви основателни законни мнѣния на юристъ консулитъ не се взематъ подъ внимание, а се слагатъ резолюции чисто по лично схващание, разбира, се основано на външни въздѣйствиа. Положението се запазва. Но... отива единъ партизанинъ — голѣмецъ за сжщия въпросъ съ заявление, написано отъ него и за чудо, сжщия, който е поставилъ отрицателна резолюция, сега поставя друга, навѣрно забравилъ е първата резолюция, положителна и целъта се достига: пожарната команда е въ ролята си — опразва се дюкена.

Ето що значи партизанщина! Какъ да не се възмущава гражданинътъ отъ тия порядки въ общината, които всѣватъ убеждение у него, че нѣма нищо постоянно, положително въ действията на общинската управа, а всичко е временно и може да се отмѣни по партизански.

Ето, какъ се запазватъ интереси срещу малко или голѣмо ходатайство. Блазе ни!